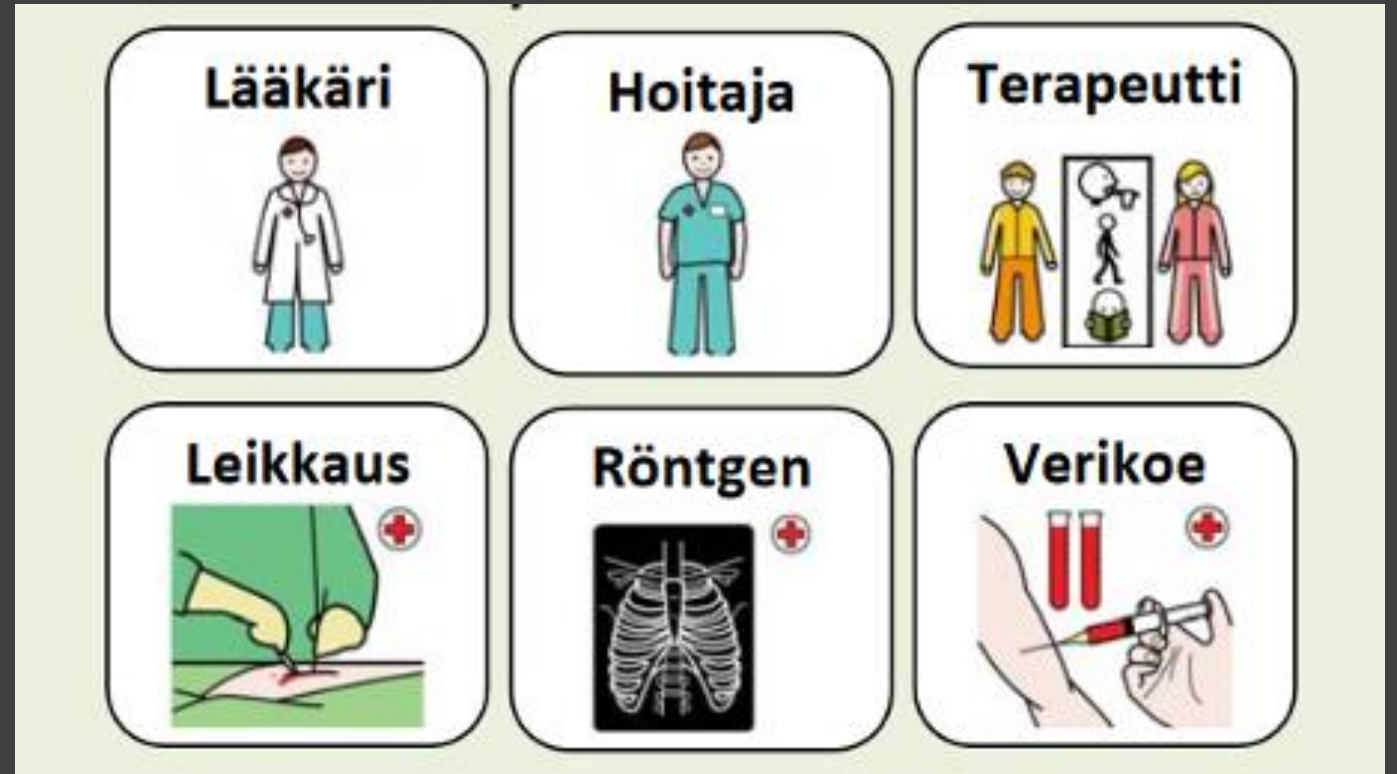

A misty forest path with tall trees and a gravel path leading into the distance. The scene is dimly lit, suggesting early morning or late afternoon, with a soft glow filtering through the trees. The path is made of gravel and leads towards a vanishing point in the distance. The trees are mostly bare, with some green foliage visible on the right side. The overall atmosphere is serene and quiet.

Kommunikaation apuvälineet

KOMMUNIKOINTI- TAULU

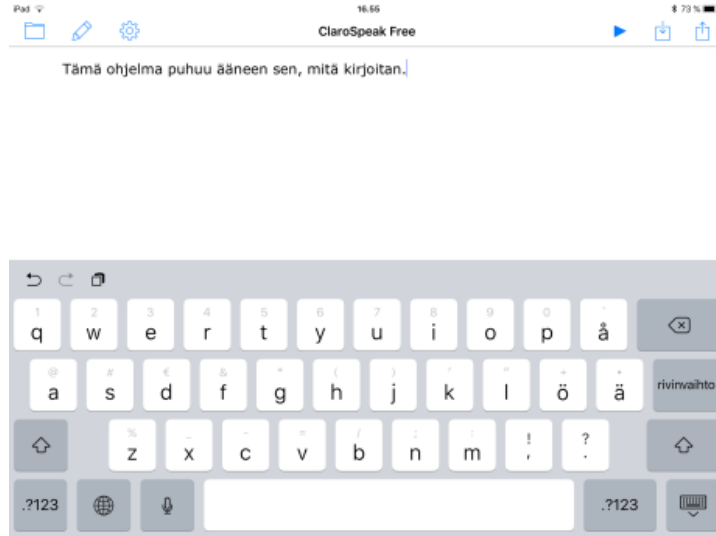

KOMMUNIKOINTI- KANSIO

PUHELAITE

Kirjoitetut viestit
puheeksi

TIETOKONEET JA TABLETIT

HIIRIOHJAIMET

KATSEOHJAUS

<https://www.youtube.com/watch?v=Ddxq1KcR8Ik>

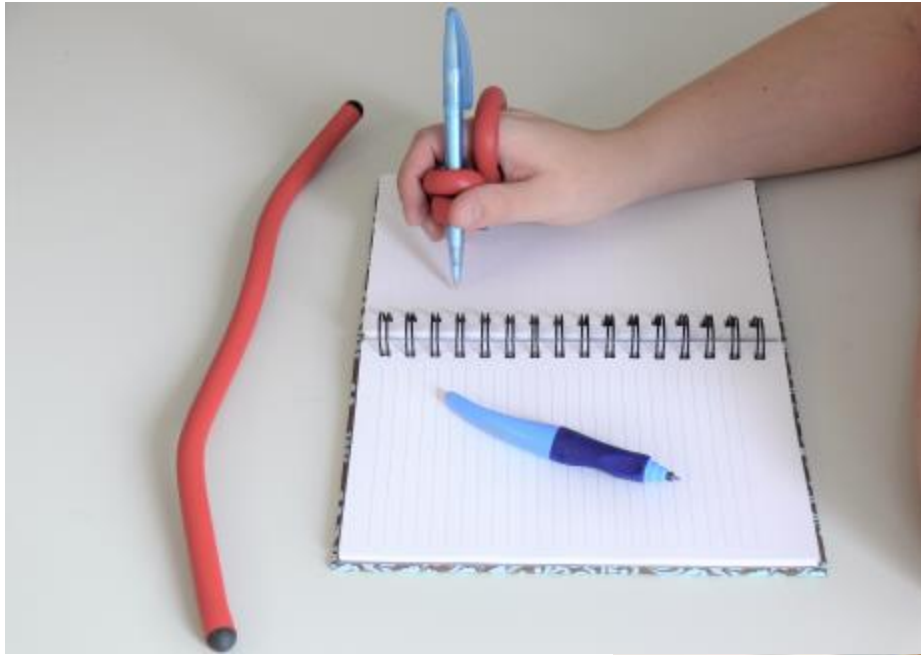
KOSKETUSNÄYTÖT JA TABLETIT

APUVÄLINEIDEN PIDIKKEET JA TELINEET

Apuvälineet kirjoittamiseen ja lukemiseen

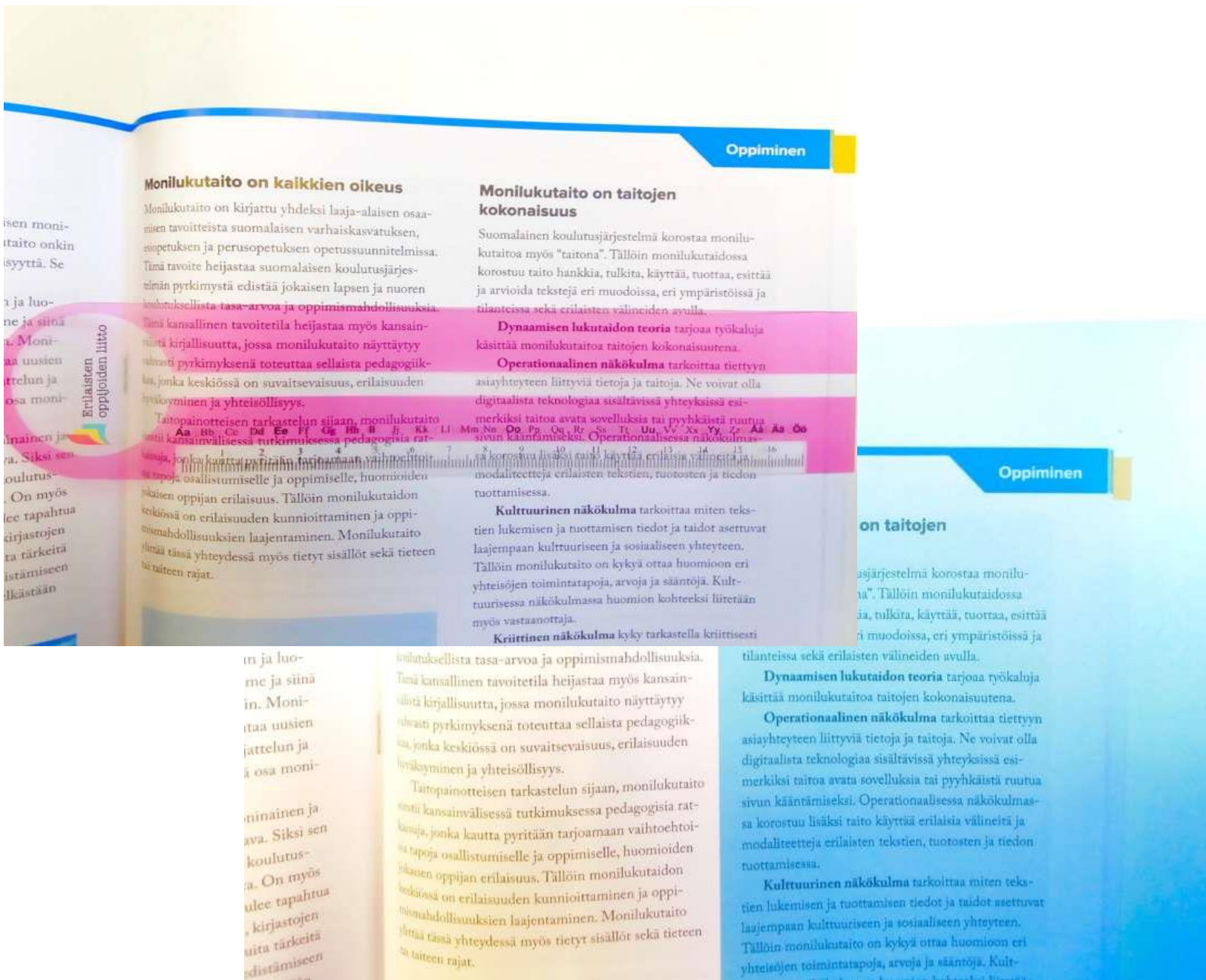

Kynä- apuvälineet

→ VÄLI	A	I	T	N	.	K	U	Ä	M	!
← KORJAUS	E	S	L	O	,	V	R	J	H	?
→ VÄLI	Y	P	D	Ö	G	B	F	C	W	X
← RIVI	PIENET VALIKKO	HIIRI	@				← vasen	→ oikea	↑ ylös	

		VÄLI	Y	E	A	I	M	VÄLI		
		RIVI	P	S	T	N	Ä	☰		
		KORJAA	D	L	O	K	U	VALIKKO		
		.	Ö	V	R	J	H		PALAUTA	
		,	G	B	F	C	X		KORJAA	

TIETOKONEET JA TABLETIT KIRJOITTAMISEN TUKENA

Apuvälineitä lukemiseen

Lukikalvoja -viivain

Oppiminen

on taitojen

asjärjestelmä korostaa monilukutaitoa myös "taitona". Tällöin monilukutaidossa korostuu taito hankkia, tulkita, käyttää, tuottaa, esittää ja arvioida tekstejä eri muodoissa, eri ympäristöissä ja tilanteissa sekä erilaisten välineiden avulla.

Dynaamisen lukutaidon teoria tarjoaa työkaluja käsitteä monilukutaitoa taitojen kokonaisuutena.

Operationaalinen näkökulma tarkoittaa tiettyyn asiayhteyteen liittyviä tietoja ja taitoja. Ne voivat olla digitaalista teknologiaa sisältävissä yhteyksissä esimerkiksi taitoa avata sovelluksia tai pyyhkäistä ruutua sivun kääntämiseksi. Operationaalisessa näkökulmassa korostuu lisäksi taito käyttää erilaisia välineitä ja modaaliteetteja erilaisten tekstien, tuotosten ja tiedon tuottamisessa.

Kulttuurinen näkökulma tarkoittaa miten tekstien lukemisen ja tuottamisen tiedot ja taidot asettuvat laajempaan kulttuuriseen ja sosiaaliseen yhteyteen. Tällöin monilukutaito on kykyä ottaa huomioon eri yhteisöjen toimintatapoja, arvoja ja sääntöjä. Kulttuurisessa näkökulmassa huomion kohteeksi liitetään myös vastaanottaja.

Monilukutaito on taitojen kokonaisuus

Suomalainen koulutusjärjestelmä korostaa monilukutaitoa myös "taitona". Tällöin monilukutaidossa korostuu taito hankkia, tulkita, käyttää, tuottaa, esittää ja arvioida tekstejä eri muodoissa, eri ympäristöissä ja tilanteissa sekä erilaisten välineiden avulla.

Dynaamisen lukutaidon teoria tarjoaa työkaluja käsitteä monilukutaitoa taitojen kokonaisuutena.

Operationaalinen näkökulma tarkoittaa tiettyyn asiayhteyteen liittyviä tietoja ja taitoja. Ne voivat olla digitaalista teknologiaa sisältävissä yhteyksissä esimerkiksi taitoa avata sovelluksia tai pyyhkäistä ruutua sivun kääntämiseksi. Operationaalisessa näkökulmassa korostuu lisäksi taito käyttää erilaisia välineitä ja modaaliteetteja erilaisten tekstien, tuotosten ja tiedon tuottamisessa.

Kulttuurinen näkökulma tarkoittaa miten tekstien lukemisen ja tuottamisen tiedot ja taidot asettuvat laajempaan kulttuuriseen ja sosiaaliseen yhteyteen. Tällöin monilukutaito on kykyä ottaa huomioon eri yhteisöjen toimintatapoja, arvoja ja sääntöjä. Kulttuurisessa näkökulmassa huomion kohteeksi liitetään myös vastaanottaja.

Kriittinen näkökulma kyky tarkastella kriittisesti

Monilukutaito on kaikkien oikeus

Monilukutaito on kirjattu yhdeksi laaja-alaisen osaamisen tavoitteista suomalaisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmissa. Tämä tavoite heijastaa suomalaisen koulutusjärjestelmän pyrkimystä edistää jokaisen lapsen ja nuoren koulutuksellista tasa-arvoa ja oppimismahdollisuuksia. Tämä kansallinen tavoitetilä heijastaa myös kansainvälistä kirjallisuutta, jossa monilukutaito näyttäytyy vahvasti pyrkimyksenä toteuttaa sellaista pedagogiikkaa, jonka keskiössä on suvaitsevaisuus, erilaisuuden hyväksyminen ja yhteisöllisyys.

Taitopainotteisen tarkastelun sijaan, monilukutaito on käsitelty kansainvälisessä tutkimuksessa pedagogisia ratkaisuja, jonka kautta pyritään tarjoamaan vaihtoehtoisia tapoja osallistumiselle ja oppimiselle, huomioiden jokaisen oppijan erilaisuus. Tällöin monilukutaidon keskiössä on erilaisuuden kunnioittaminen ja oppimismahdollisuuksien laajentaminen. Monilukutaito liittyy tässä yhteydessä myös tietty sisällöt sekä tieteen ja taiteen rajat.

Erialaisten oppilaiden liitto

in ja luonne ja siinä in. Monilukutaito uusien taitojen ja osa moni-

minäinen ja ava. Siksi sen koulutus- ta. On myös uutee tapahtua kirjastojen uita tärkeitä edistämiseen

koulutuksellista tasa-arvoa ja oppimismahdollisuuksia. Tämä kansallinen tavoitetilä heijastaa myös kansainvälistä kirjallisuutta, jossa monilukutaito näyttäytyy vahvasti pyrkimyksenä toteuttaa sellaista pedagogiikkaa, jonka keskiössä on suvaitsevaisuus, erilaisuuden hyväksyminen ja yhteisöllisyys.

Taitopainotteisen tarkastelun sijaan, monilukutaito on käsitelty kansainvälisessä tutkimuksessa pedagogisia ratkaisuja, jonka kautta pyritään tarjoamaan vaihtoehtoisia tapoja osallistumiselle ja oppimiselle, huomioiden jokaisen oppijan erilaisuus. Tällöin monilukutaidon keskiössä on erilaisuuden kunnioittaminen ja oppimismahdollisuuksien laajentaminen. Monilukutaito liittyy tässä yhteydessä myös tietty sisällöt sekä tieteen ja taiteen rajat.

Asiantuntijaa

KEHITYSVAMMALIITON TIETOTEKNIikka- JA KOMMUNIKAATIOKESKUS TIKOTEEKKI

Kuva Pekka Elomas

Tikoteekki edistää puhevammaisten ihmisten osallisuutta, itsemääräämisoikeutta ja mahdollisuuksia kommunikoida yhteisössään ja yhteiskunnassa.

Päämäärän saavuttamiseksi Tikoteekki kehittää puhevammaisten henkilöiden ja lähi-ihmisten vuorovaikutusta vahvistavia toimintamalleja ja kommunikoinnin materiaaleja. Lisäksi keskus tiedottaa, toteuttaa puhelinneuvontaa sekä konsultoi kommunikoinnin ja avustavan tietotekniikan ratkaisuista. Jotta puhevammaiset ihmiset saisivat joustavasti kommunikoinnin apuvälineitä ja lähi-ihmiset ohjausta niiden käyttöön, Tikoteekki vaikuttaa palveluiden kehittämiseen toimimalla kansallisista ja kansainvälisissä verkostoissa.

Lisäksi Tikoteekki kouluttaa yhteisöjä ja ammattihenkilöstöä kommunikoinnista, vuorovaikutuksesta, toimintamalleista ja materiaaleista osana Kehitysvammaliiton

ÄÄNITUKI
LUKEMISESSA